

žarek dobrote

1/XVII
januar
2019

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Mladost v svetu 4.0

ETIČNA NAČELA

5 ••• Sodelovanje in varovanje dobrega imena Karitas II. del

KARITAS V DRUŽINI

6 ••• Karitas – moč Cerkve in strah pred njo

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

7 ••• Ljubezni dodali iznajdljivost in se znali povezovati NA OBISKU

7 ••• V veselje nam je delati dobro

9 ••• Dragocen(a) si

10 ••• Človekove pravice v središču, tudi kadar to pomeni iti proti toku

11 ••• Lušten dan v družbi prostovoljcev, sodelavcev Karitas

12 ••• »Igrače za otroke«

CELJE

13 ••• Utrinki s Celjskega

KOPER

14 ••• Naj mladi vidijo ...

15 ••• Polno prgišče lepote

16 ••• Hiša Malorca Ajdovščina

17 ••• Popoldan na Cesti v adventu

LJUBLJANA

18 ••• Patronažna medicinska sestra na domu pri starostnikih

18 ••• Dva novčiča

MARIBOR

19 ••• Teden Karitas v mariborski nadškofiji

20 ••• Ne pozabimo 2018 – III. kontingent pomoči

20 ••• Miklavževanje

21 ••• Jaz sem pa Ana

MURSKA SOBOTA

22 ••• Župnijske skupine za starejše

22 ••• Mladost iz korenin modrosti

23 ••• Dom

Foto: Andrej Pavlin

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITAS

31. 1. Okrogla miza z naslovom Kaj je dom?, Brežice, Slomškov dom, Kržičnikova u. 2, ob 17h.

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

15. 1. Pravno svetovanje, Celje, od 10h do 11

23. 1. Usposabljanje za nove prostovoljce (Etična načela), Vrbje, ob 9h

24. 1. Kateheza (Nedoumljivost trpljenja), Vrbje, ob 18.30

30. 1. Usposabljanje za nove prostovoljce (HACCP in varstvo pri delu), Vrbje, ob 9h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3. 1. Tajništvo DK Ilirska Bistrica

7. 1. Srečanje Kraške, Postojnske in Vipavske DK

12. 1. Srečanje Goriške OK in Duhovna obnova Istrske OK

22. 1. Usposabljanje za medgeneracijsko druženje, DK II. Bistrica

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

19. 1. Izobraževalno srečanje za sodelavce Župnijskih karitas (predava dr. Tanja Repič Slavič), Antonov dom, župnija Ljubljana Vič, od 9h do 13h

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

21. 1. Izobraževanje za sodelavce ŽK, Slovenj Gradec, Elizabetin dom, ob 17h

27. 1. Izobraževanje za sodelavce ŽK, Ptuj, Refektorij minoritskega samostana ob 17h

29. 1. Izobraževanje za sodelavce ŽK, Maribor, Nadškofijska karitas Maribor, Strossmayerjeva 15, ob 17h

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

26. 1. Duhovna obnova za sodelavce ŽK

Foto: Monika Nared

• FOTO NASLOVNA Monika Nared in ZADNJA STRAN Mojca Kopic •

tema meseca

MLADOST V SVETU 4.0

Matej Cepin

Mladost je norost, čez vodo skače, kjer je most

Mladost je prepad med otroštvom in odraslostjo. Otroštvo je po eni strani za večino mirno obdobje, v katerem posameznik priznava avtoriteto družine, odraslost, po drugi strani pa je obdobje, ko naj bi bil posameznik integriran v širšo družbo. Med tema obdobjema je mladost, to turbulentno obdobje, ki ima svoje značilnosti.

Glavna razvojna naloga mladega človeka je, da se integrira v družbo – se z njo na različne načine poveže tako, da bo v odraslosti lahko dobro funkcioniral v njej. Da na primer posameznik v mladosti zgradi takšno osebnost, da bo kasneje zaposljiv, da se bo zmožen integrirati v trg dela, da bo izgradil svoje naravnosti, da se bo lahko vseživljenjsko učil. Mladostniki tudi eksperimentirajo v partnerskih odnosih, v njih raziskujejo, padajo, da bodo kot odrasli znali vzpostavljati trdne partnerske donose in tako ustvarjali družine. Vse to je integracija v družbo.

Integracija je trda beseda. Spominja na prilagajanje kot košček sestavljanke, ki sodi v natančno določeno luknjo v tej družbi. Zato je ob integraciji pomembno govoriti tudi o participaciji mladih. Če je integracija prilagajanje mladih v družbo, je participacija obraten proces: ko mladi spreminjajo družbo. O pravi participaciji govorimo, ko mladi dajo družbi nekaj iz svojega »menija«.

Institucije mlade pogosto le integrirajo, zapostavljajo pa participacijo. Šola, na primer, ne omogoča mladim prav veliko participacije pri kurikulumu. Sledi kurikulumu, ki je postavljen s strani odraslih: če ga učenec spoštuje, dobi višjo oceno, če se z njim manj uspešno poistoveti, pa nižjo. Mladinsko delo pa, za razliko od šolskega sistema, temelji na participaciji mladih. Mladi si v mladinskem delu sami izmislijo, kaj bodo počeli, in to tudi počnejo.

Prehodi v odraslost

Prehodi iz otroštva v odraslost niso skozi vso zgodovino enaki. Bili so časi, ko mladosti sploh ni bilo! Bilo je otroštvo, nato takoj odraslost. Ta prehod je bil enovit, vse je šlo nekako istočasno: konec šolanja, služba, družina, otrok ... Nato pa so se prehodi v odraslost začeli razraščati – nekateri mladi gredo zgodaj v tujino, drugi so do 30. leta v hotelu mama, tretji doštudirajo relativno hitro, službe pa ni ... Partnerski odnosi so zgodnji, poroke pa pozne ali jih sploh ni. Prehodi so zelo razmaknjeni. Poleg tega se pojavlja tudi fenomen jo-jo prehodov: mlada oseba se izseli

iz primarne družine, se nato spet vrne vanjo, gre za leto dni v tujino in zopet pride domov, ima službo in jo izgubi ter je znova odvisen od staršev ... Prehodi niso več enosmerni, so dvosmerni, do 40. leta ali še več.

Postavlja se vprašanje, kaj sploh je odraslost danes, ker so prehodi dvosmerni. Ker ne poznamo odgovora, posledično ne vemo niti, kaj je mladost, saj je mladost definirana z odraslostjo. Zakonsko gledano mladost sicer traja od 15. do 30. leta, vendar ta opredelitev seveda ne ustreza sociološki opredelitvi.

Družba danes

V kakšno družbo želimo danes integrirati mlade? V družbo tveganja, v kateri vlada velika »odprtost«, velika možnost izbir in v kateri ni nič več zelo trdno. Tehnološko gledano to družbo zaznamuje četrta industrijska revolucija.

Četrta industrijska revolucija je tehnološki pojem. Zaznamujejo jo tehnologije velikih baz podatkov, hibridnih sistemov (npr. mobilni telefoni s fotoaparatom, GPS-om, radijskim sprejemnikom ...), robotika, mobilne naprave, genski inženiring ... Četrta industrijska revolucija je spremenila svet tehnologije, posledično pa je spremenila tudi svet dela, način, kako hodimo v službo ... Zaradi tega so se spremenila tudi druga področja življenja. Ne samo, da imamo drugačne računalnike, mobilne telefone, ampak tudi drugače nakupujemo, se drugače družimo, zabavamo, izobražujemo ... Gotovo ste opazili, da so propadle nekatere trgovine, da se mladi ne srečujejo več v župnišču, da vam znajo otroci ali vnuki na internetu poiskati veliko cenejšo stvar, kot ste jo sami našli na klasični način ... Gotovo ste opazili, da na klasična izobraževanja ne prihaja več toliko ljudi ...

Kot glavne značilnosti sveta 4.0 velja izpostaviti:

- organizacijske strukture so postale manj rigidne mnogo več je manjših podjetij s 3, 4, 5 zaposlenimi, strukture se neprestano spreminjajo
- naraščanje števila samostojnih podjetnikov
- povezovanje v globalne mreže
- najemanje namesto zaposlovanja – vse manj je rednih delovnih razmerij, vse več pa najemanja zgolj za posamezno nalogo
- meja med potrošniki in proizvajalci se briše – sami si začrtamo nek izdelek
- delo v oblaku in posledično zabrisana meja med delom in prostim časom (v službi 24 ur na dan)
- pisarne niso več delovni prostori – postajajo bolj kraji srečevanja, dela pa se lahko od koder koli
- kruha in iger – igrifikacija v službi, dobiš značke in nato napreduješ – delo kot računalniška igrlica
- široko polje izbir
- težko se je odločati o različnih možnostih

- navajenost na pretirano udobje in s tem šibkejša odpornost na spremembe, šibkejša moč za soočanje z izzivi ...

Mladinsko delo je most med mladimi in družbo

Vprašanje spodbujanja participacije mladih v družbi je vedno znova aktualno že več kot dve tisočletji. Mladi sicer so del družbe, vendar se zaradi dejstva, da imajo vajeti družbe v rokah druge generacije, pogosto ne počutijo tako. Družba ni »njihova«, zato v njej ne participirajo.

Mladinski delavec je oseba, ki gradi most med mladimi in družbo. Mostovi se običajno gradijo z dveh strani, z obeh bregov. Mladinski delavec je torej oseba, ki deluje na obeh bregovih: ustvarja tako spremembe pri mladih kot tudi spremembe v družbi.

Pri mladih je »recept«, kaj narediti, že dokaj jasen. Potrebujejo izkušnje in kompetence, da postanejo odgovorni, da se vključijo v razne življenjske tokove, hkrati pa morajo biti tudi inovativni. Prevladuje miselnost, da se morajo mladi spremeniti, da bodo dobro integrirani v »običajno« družbo in bodo tvorno sodelovali pri njenem spreminjanju na bolje. Taka razmišljanja so legitimna, a ne samo za mlade. Vsak se mora spremeniti, tudi srednja generacija in tudi starejši. To je del vseživljenjskega učenja. Sprememba je nekaj zelo življenjskega. Če si živ, se vedno spreminjaš.

Vendar je pomembno tudi v družbi pripravljati »teren«, da se bo ta most lahko zgradil. Za sv. don Boska, ustanovitelja salezijancev, je to pomenilo, da ni bil samo z mladimi (kar je seveda zelo veliko bil), ampak je bil ogromno pri delodajalcih, s katerimi se je pogajal o boljših delovnih pogojih, plači ... V svetu odraslih je bil zagovornik mladih, da se ta svet pripravi, da lahko sprejme mlade.

Tako je mladinski delavec po eni strani neke vrste pedagog, učitelj, animator v občolskih dejavnostih, po drugi strani pa je zagovornik mladih v svetu odraslih. Seveda obstajajo pomembne razlike med mladinskim delavcem in pedagogom. Učitelj dobi mlade v razred, mladinski delavec pa se mora zaradi prostovoljne udeležbe potruditi, da sploh pride do mladih. Poleg tega pedagogi le redko zagovarjajo potrebe mladih v politiki, na občini, v družbi ...

Socialna akademija – primer spodbujanja aktivne participacije mladih

V 14 letih njenega obstoja smo na Socialni akademiji razvili svoj sistem spodbujanja mladih k aktivnemu državljanstvu in aktivni družbeni participaciji. Sestavljen je iz treh »ravnih«, treh faz, ki pa seveda ne potekajo vedno v tem vrstnem redu.

1. Izobraževanje – mladi pridejo na razne oblike izobraževanja in usposabljanja, na tečaje, delavnice, na razne dogodke, pridobijo nove kompetence, si pri-

dobijo znanja o novih metodah dela, česar po navadi ne dobijo v času rednega izobraževanja. Naučijo se tudi, kako prijaviti projekt na različnih razpisih ipd.

2. Inkubator – mladi razvijejo svoje pobude, ki so lahko npr. literarni večer, dogodek, mladinska izmenjava, organizirajo nek tečaj, pripravijo nekaj v lokalnem okolju, organizirajo dobrodelni dogodek ali druge pobude, ki gradijo boljši svet. Socialna akademija pomaga pri mentorstvu, ko se na primer prijavljajo na razne razpise, nudi jim prostore za srečevanje njihovih skupin, nudi poslovni naslov, prostor na socialnih omrežjih ...

3. Možganski trust – pobude se povezujejo in si skupaj prizadevajo za boljši svet, temelječ na človekovem dostojanstvu. Tak primer je npr. Socialni teden, ko se trideset ljudi zbere in skupaj napišemo poslаницo tega tedna. Nato vsi promoviramo ta dogodek ali knjigo s področja preprečevanja nasilja, medgeneracijskega sodelovanja ...

Izziv za drugo in tretjo generacijo

Pomembno vprašanje za drugo in tretjo generacijo je, kaj danes dati mladim. Kaj je osrednja značilnost sveta 4.0 in kaj je posledično tisto najpomembnejše, kar mladi danes potrebujejo?

Danes, v svetu 4.0, lahko dobro optimiziramo porabo vsega: Facebook nam lahko pomaga optimizirati naše odnose. Internet nam pomaga optimizirati nabavne cene izdelkov, ki jih potrebujemo. Mobilni telefon nam pomaga optimizirati čas. Platforme, kot sta AirBNB in Uber, nam lahko pomagajo optimizirati uporabo dobrin (avtomobilov, stanovanj). Mladi bi morali biti torej danes, v svetu 4.0, optimalni pri izrabi svojih življenj. Pa so res? Če ne, zakaj ne?

Upravljanje in vodenje

Opozoriti velja na razliko med upravljanjem (menadžmentom) in vodenjem. Upravljanje pomeni učinkovito uporabljati vire, vodenje pa pomeni zadati si smer in vizijo, navdihovati. Če svet 4.0 omogoča kakovostno upravljanje, pa se je v družbi odprtosti in vseenosti vsekakor zmanjšal pomen vodenja. Kar mladi potrebujejo danes, ni najprej boljše upravljanje s svojim časom, talenti in dobrinami, ampak vodenje! Vodenje samega sebe. Prepoznavanje svojih sanj, začrtanje smeri, odkrivanje svojega poslanstva ipd.

Nekaj napotkov, kako mladim pomagati pri vodenju samih sebe:

1. omogočiti mladim čas za refleksijo, tišino in poslušanje
2. zaupanje in prenašanje odgovornosti (zaupanje mora biti večje, kot ga zaslužijo – pri vzgoji mora zaupanje vedno prehitevati)
3. povratne informacije, predvsem pohvala – izhajati iz tistega, kar je bilo dobro

4. razmišljanje o poslanstvu in poklicanosti (o tem govoriti)
5. kdaj si zadnjič kaj naredil prvič – spodbujati, da nekaj naredijo prvič
6. pomen ritma – da je ritem rutina, ki se je držimo, in znotraj te rutine je ustvarjalnost
7. karierna orientacija (kaj rad delaš, kaj je dobro plačano, kaj svet potrebuje, v čem si dober) – pomagati do zavesti, da ni takoj vse na pladnju
8. gradnja skupnosti in socialnih mrež – povezovati med seboj v bratstvo, sestrinstvo ...

etična načela

SODELOVANJE IN VAROVANJE DOBREGA IMENA KARITAS, II. DEL

Sodelavci Karitas se **med seboj spoštujemo** in **znamo ceniti delo, znanje in izkušnje drug drugega**. Gojimo čut in sposobnost sprejemanja različnih darov in poti služenja.

Konflikte in spore rešujemo sproti ter na način, ki **ne prizadene dostojanstva druge osebe**. Če pride do resnejših konfliktov, **znamo poiskati primerno pomoč**.

Zagovarjamo **enakovredno sodelovanje moških in žensk** na vseh nivojih svojega dela, tako znotraj organizacije kot v družbi, in **zavračamo vsako obliko diskriminacije**.

Vodenje razumemo predvsem v duhu služenja sodelavcem in poslanstvu organizacije.

Vedno varujemo dobro ime Karitas.

Vodenje razumemo predvsem v duhu služenja sodelavcem in poslanstvu organizacije.

Henri Nouwen v knjižici V Jezusovem imenu, v kateri razmišlja o krščanskem vodenju, zapiše, da je bilo njegovo razmišljanje nekoč zaznamovano z željo po pomembnosti, željo po priljubljenosti in željo po moči. Prevečkrat se mu je zdelo, da mora biti pomemben, priljubljen in vpliven, če hoče biti učinkovit vodja (duhovnik). V stiku s Skupnostjo Barka (v njej sobivajo ljudje z motnjo v duševnem razvoju in tisti, ki želijo z njimi deliti svoje življenje) pa je spoznal, da to ni del poklicanosti, pač pa gre za skušnjave. Jezus sprašuje: »Ali me ljubiš?« (Jn 21,16). Prosi nas, da naredimo korak od prizadevanja za pomembnost k življenju molitve, od vodenja, ki temelji na moči, k vodenju, pri katerem kritično razločujemo, kam Bog vodi nas in naše ljudi.

Vodenje je torej povezano z vrednotami. Klasične vrednote oziroma kreposti pa so modrost kot krepo-

st mišljenja, srčnost kot krepost volje ter preudarnost kot sposobnost najti mero med uživanjem in askezo. Tako Platon. Podobno v Knjigi modrosti Salomon pravi, da modrost uči razumnost, preudarnost, pravičnost in srčnost, ljudem pa v življenju nič bolj ne koristi kakor to (prim. Mdr 8,7).

Vsaka od naštetih kreposti pomaga človeku, da razvija naslednje lastnosti v povezavi z vodenjem:

- preudarnost: sprejemati pravilne odločitve
- pogum: ostati na pravi poti in se upirati pritiskom vseh vrst
- samoobvladovanje: podrediti strasti duhu in izpolnitvi zastavljene naloge
- pravičnost: vsakega posameznika obravnavati, kot si zasluži
- velikodušnost: prizadevati si za velike stvari, izživati sebe in druge
- ponižnost: premagati sebičnost in iz navade služiti drugim (prim. Alexandre Havard, Krepostno vodenje)

Karitas je ljubeča skrb Cerkev za ljudi v stiski, je glas revnih v družbi, Karitas je v službi človekovega dostojanstva. Zato si mora voditelj v Karitas prizadevati, da bo odprt za Božji glas: »Ali me ljubiš?« in »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (Mt 22,39), ob tem pa se truditi za razvijanje zgoraj naštetih kreposti, povezanih z vodenjem.

Vedno varujemo dobro ime Karitas

Zadnji odstavek 12. načela je zelo kratek – in tudi jasen: »Vedno varujemo dobro ime Karitas.« V povezavi s tem pravilom se velja nasloniti na dva odlomka iz Svetega pisma. V Stari zavezi je v Knjigi pregovorov zapisano: »Dobro ime je boljše kakor veliko bogastvo, priljubljenost je boljša od srebra in zlata« (Prg 22,1). Apostol Pavel pa je opozarjal Korinčane: »Mar ne ravnate zgolj po človeško, če kdo pravi 'Jaz sem Pavlov,' drugi pa: 'Jaz sem Apolov'? Kaj je vendar Apolo? Kaj je Pavel? Služabnika sta, po katerih ste prejeli vero, in sicer, kakor jo je komu dal Gospod. ... vi pa ste Božja njiva in Božja zgradba« (1 Kor 3,4-5), in nato še doda: »Drugega temelja namreč nihče ne more položiti namesto tistega, ki je že položen, in ta je Jezus Kristus. Če pa kdo na tem temelju zida zlato, srebro, dragocene kamne, les, seno ali slamo – delo vsakega bo postalo vidno. Razkril ga bo namreč dan, ker se bo razodel z ognjem, in ogenj bo preizkusil, kakšno je delo tega ali onega« (1 Kor 3,11-13). Pavel nas svari, nas opozarja, kaj se lahko zgodi, če ne varujemo enotnosti, dobrega imena Cerkev. Karitas je dobrodelna ustanova Cerkev na Slovenskem, je zapisano v prvem členu Statuta Slovenske karitas. Zato Pavlovo opozorilo seveda velja tudi za Karitas!

6

Če ne varujemo dobrega imena in enotnosti Karitas, bo prva posledica izguba zaupanja ljudi. Zaupanje pa je danes ena najbolj cenjenih dobrin na področju prostovoljstva oziroma dobrotelčnosti. In če nam ljudje ne bodo zaupali, tudi mi ne bomo mogli opravljati svojega poslanstva oziroma bo to delo bistveno oteženo! Kako pa ohranjati dobro ime? Zopet pogledajmo v Sveto pismo. Psalmist pravi: »Gospod, kdo sme biti gost v tvojem šotoru, kdo sme prebivati na tvoji sveti gori? Kdor hodi v popolnosti, ravna pravično in govori resnico v svojem srcu, ne obrekuje s svojim jezikom, ne počne bližnjemu nič slabega, ne kliče zasramovanja proti svojemu bližnjemu. ... Svojega denarja ne daje za obresti, zoper nedolžnega ne sprejema podkupnine« (Ps 15,1-5).

Končno s tem, ko varujemo dobro ime, prispevamo za skupno dobro. Skupno dobro pa pomeni »gradnjo družbe, v kateri lahko vsak posameznik brez izjeme doseže moralno popolnost in materialno blagostanje«, je zapisal Alexandre Havard v knjigi Krepostno vodenje – pot do osebne odličnosti in uspeha.

Cveto Uršič, Slovenska karitas

Karitas v župniji

KARITAS – MOČ CERKVE IN STRAH PRED NJO

Stanko Štefanič

Težko je vstopiti v svet mišljenja in življenja izpred nekaj stoletij. A naj nam bo dovoljeno nekoliko osvetliti prva desetletja Cerkve in vstopiti v apostolski čas. Karitas – zastonjska ljubezen – je v osebi Jezusa Kristusa presežena iz vseh zornih kotov. Ozdravil je in se sklanjal k bolnikom, vračal življenje ter tolažil obsojene s strani rojakov. Vračal je človeško dostojanstvo zapostavljenim in hranil lačne. Predvsem pa nikoli ni ločeval ljudi na svoje in tiste, ki niso njegovi ter ne spadajo v resor njegove pozornosti.

Njegova naročila so padla na plodna tla že v samem začetku, saj so apostoli nadaljevali začeto. Opazovali so ga, in v njihovo notranjost se je vtisnil njegov zgled. Tako spontano, kot suha zemlja vpija kapljice dežja ... Namoči se in tako pripravljena rodi različne sadove. Ko nam knjiga apostolskih del poroča o »prvi« Cerkvi, kmalu izvemo, da ljudje sami opazijo razsežnost njihovega dela – postavite si pomočnike! Približno tri leta po Kristusovi smrti že imamo prvega mučenca – diakona Štefana. Pomagal je, tako kot ostali, se predajal delom ljubezni, ki ne išče svojega, ampak način, kako postoriti še nekaj več.

Delo diakonov in prvih kristjanov je bilo moč Cerkve. Množice so prihajale, ker so imeli vse skupno. Med njimi ni bilo revežev in so si vse delili. Število obiskov v shodnicah je upadalo, saj so se pridružili tem, ki so živeli v ljubezni in iz ljubezni. To je bila moč, ki porodi strah. Zato Štefan, zato apostol Jakob in zato mnogi drugi, ki so jima sledili v trpljenju. Kakšna zmota – smrt vendar ne more zaustaviti ljubezni, ampak je njeno seme!

Prvotne oblike karitativnega delovanja so skozi desetletja in stoletja dobivale nove razsežnosti. Ob delitvi hrane in obleke, ob pomoči bolnim in starim postavljajo izobraževalne ustanove, zametke današnjih domov za starejše in bolne. Najprej samostani in cerkvene ustanove in po tridentinskem koncilu župnije. Bili so vzponi in padci, a bili so prisotni in prepoznavni v svojem okolju.

Ko nastopi čas, da oznanjajo smrt Boga in njegovo nebivanje, nastopi tudi čas, ko je Karitas še toliko bolj nevarna. Če »ni« Boga, tudi njegove ljubezni ne more biti oz. je vsaj nepotrebna. Kristjane še vedno pobijajo, sicer v manjšem številu, ker pričujejo za Božjo ljubezen. Nevarni so in nepotrebni. Prvi poseg v letu »svobode« je prepoved karitativnega delovanja. Ne verouka, ki je še nekaj časa v šoli, ne pridig po cerkvah, ki so pod neprestanim drobnogledom – Karitas je prepovedana. Zaradi moči pričevanja so se je bali. Pravzaprav je razumljiv strah pred močjo!

In danes? Kot župnik občudujem delo in žrtvovanje članov Karitas. Tako tiho, neopazno materinsko vlogo opravljajo v župniji. Ne vidim pomembne razlike med župnijo in Karitas. To je prepleteno, kot se med seboj prepletajo potrebe potrebnih. Če ni denarja za hrano, ga tudi za obleko primanjkuje. Ni možno popraviti pokvarjenih gospodinjskih aparatov, bela tehnika odpoveduje ... Tu nastopi enost župnije in Karitas. Eni lahko odstopijo uporabne stvari – postelje, obleko, pralne stroje, štedilnike, in to je tisto, kar bodo nekateri potrebovali. Župnija s Karitas živi in Karitas ne more brez župnije, ne more delovati mimo nje!

Tistim, ki »imajo«, je pravzaprav lahko darovati, nekoliko težje pa je darovati čas, ko se nam pa tako mudi in živimo v strahu, da bomo nekaj zamudili. Časa nam primanjkuje, ne materialnih stvari. Ob vsem pa je Karitas prisotna in opazna, ko letno organizira srečanja za starejše v cerkvi ali pri tedenskih srečanjih ročnih del in v skupini ob preprostem klepetu o vsakodnevnih tegobah. Člani opravijo več sto obiskov po domovih in obiskane obdarujejo za Božič in Veliko noč. Pišejo vsem starejšim nad 80 let za rojstni dan, pa tudi mlajših ne spregledajo, saj ob Božiču obdarijo okrog 60 otrok. S tem se naštevaje ne konča.

Ne vidim prave ločnice med župnijo in Karitas. Tukaj ne stigmatiziramo nikogar. Revež je revež in dob-

rotnik opravlja svoje poslanstvo. Župnija oz. duhovnik(i) oznanja(jo) zastonjsko ljubezen, Karitas pa jo živo in dejavno živi.

Ljubezen je iznajdljiva

LJUBEZNI DODALI IZNAJDLJIVOST IN SE ZNALI POVEZATI

Vlasta Glavač

Sodelovanje zaposlenih v pomurskem materinskem domu in Župnijske karitas Martjanci prineslo sadove za celo Pomurje

Že dobro leto zaposleni v pomurskem materinskem domu ter prostovoljci Župnijske karitas Martjanci skupaj skrbimo za prevzem viškov hrane. Viški zajemajo hrano, ki bi jo trgovine zavrgle, če ne bi poskrbeli, da po najrazličnejših poteh ta hrana pride v roke ljudem, ki so v stiski za preživetje in ogroženi. Ponudbo, da se vključimo v projekt viškov hrane, je na zaposlene v materinskem domu naslovil Lions klub iz Murske Sobote. Prejeli smo podatek in informacijo, da je hrane ogromno, še več pa trgovin, ki bi bile pripravljene predajati viške hrane v dober namen. Člani Lions kluba so si zadali cilj najti čim več prevzemnikov te hrane. Ocenili smo, da je ponudba zanimiva in da se je vredno potruditi, da jo sprejmemo in se primerno organiziramo. Menili smo, da bi na ta način mnogim ljudem, ki trkajo na vrata Škofijske in župnijskih karitas, lahko olajšali njihovo stisko in materialno ogroženost.

Najprej je bilo treba najti prostor, kjer bi to hrano prevzemali. V Domu svetega Martina, kjer je enota materinskega doma, smo primerne prostore tudi našli. Župnik Marjan Potočnik je idejo o aktivnostih na področju prejemanja viškov hrane sprejel z razumevanjem. Člani Župnijske karitas Martjanci in zaposleni v pomurskem materinskem domu pa smo se dogovorili, da skupaj skrbimo za prevzem te hrane. Prej-

memo jo dvakrat na teden, in sicer ob četrtek zvečer, približno ob 20.30, ter v nedeljo v dveh terminih – ob 13.30 in 15.30. Ob prevzemu je treba poskrbeti, da se s hrano rokuje tako, da je varna za potencialne uporabnike. Zaposleni v materinskem domu se tako iz tedna v teden trudimo, da hrana pride do ljudi v stiski. Končni uporabniki viškov hrane so predvsem uporabniki programov Škofijske karitas Murska Sobota (Lazarjev dom, materinski dom, uporabniki programa svetovalnice in drugi, ki se v svoji stiski obračajo po pomoč na Škofijsko karitas). Med viški hrane je veliko zelenjave, sadja, mlečnih izdelkov, kruha in peciva, tudi sendvičev, že pripravljenih mesnih izdelkov ... Za vse prostovoljce in zaposlene je aktivnost velika odgovornost, marsikdaj tudi večja fizična obremenitev, saj je vso hrano treba iz avtomobila ročno prenesti v pripravljen prostor, zložiti v hladilnik, izločiti neustrezno hrano. Resnično gre za velike količine hrane, saj potem eno vozilo običajno ni dovolj, da se hrana prepelje in preda končnim uporabnikom. Ponosni smo na svoje delo in iznajdljivost, saj vedno razdelimo vso prejeto hrano. Ljudje, ki jo prejmejo, so zanj zelo hvaležni – velikokrat jo odnašajo s solzami v očeh.

V začetku adventa pa smo že tradicionalno članice Župnijske karitas Martjanci skupaj z uporabniki (ženske, matere in otroci) obeh enot materinskega doma s svetovalnico pripravile adventne venčke. Delavnici so se pridružili mladi in otroci iz župnije pa tudi drugi prostovoljci, ki pomagajo našim programom. Zadnja taka delavnica je potekala 30. 11. 2018. Bilo nas je veliko, izdelali smo ogromno adventnih venčkov. Bilo je živahno in bogato popoldne. Vsak od nas je s skupnega druženja odhajal poln novih doživetij, novih zgodb, ljubezni – vse zaradi tega, ker smo ljubezni dodali iznajdljivost, ker smo se znali povezati in dati drug drugemu delček sebe.

na obisku

V VESELJE NAM JE DELATI DOBRO

Nuša Čukajne

Začetki Župnijske karitas Pirniče segajo v pozna osemdeseta, ko je ga. Fani Rustja z nekaj člani orala ledino in si prizadevala, da delo ni zamrlo. Pred nekaj leti pa se je na povabilo župnika msgr. dr. Blaža Jeržerška naše članstvo zelo povečalo in tudi pomladilo. Izvolili smo mlado tajnico Jero Rak, polno dobre volje in idej. Njena vnema je nalezljiva in začelo se je dogajati ...

Sestanke imamo enkrat mesečno, ostale naše aktivnosti pa so pogosto prepletene s koledarjem cerkvenega leta ter z utripom župnije.

Izpostavljamo jih nekaj:

- Na pustno nedeljo organiziramo tombolo. Takrat se ob izvirnih maskah, hudomušnem programu, domačih krofih in flancatih vsi sprostimo in veselimo. Zbrana sredstva namenimo našim župljanom v stiski. Odziv in navdušenje sta nepopisna.
- Letos smo pred cvetno nedeljo skupaj z birmanci obiskali oskrbovance Centra starejših v Medvodah in jih obdarovali z butaricami. Ostareli so se še posebno razveselili otrok in se ob njih raznežno spominjali svojih vnukov.
- Spomladi smo prvič za vse župnijske sodelavce organizirali izlet na Avstrijsko Koroško z namenom spoznati dejavnosti Koroške Caritas (obiskali smo eno izmed njihovih 4 delavnic, Florijan v Globasnici).
- Vsako leto v juniju pripravimo srečanje ostarelih in bolnih, ki se ga udeležuje vedno več povabljenih. Imamo navado, da vse poleg oznanil v cerkvi tudi osebno povabimo.
- Na praznik Marijinega Vnebovzetja imamo župnijsko žegnanje in takrat sodelavci ŽK poskrbimo za pogostitev po sv. maši, kar nas kot župnijo in prijatelje še bolj poveže.

- V avgustu sodelujemo pri pripravljanju malic na Oratoriju, kar nam prinaša dodatno veselje in otroški živ žavnas za nekaj dni naredi mlajše.

- Tekom letošnjega leta smo s finančno pomočjo občine Medvode organizirali več delavnic Prijetno s prijetnim; nazadnje tik pred začetkom

adventa, ko smo izdelovali adventne venčke in voščilnice, ki smo jih ponudili po nedeljskih sv. mašah.

- V začetku decembra smo pred trgovino Hofer zbirali hrano in druge potrebščine, da z njimi razveselimo družine in posameznike v stiski. To jim polepša praznike, saj bi si sami take dobrote težko privoščili.
- V predbožičnem času obiskujemo ostarele in jih razveseljujemo z domačimi dobrotami. Lani smo pekli piškote, letos smo pod vodstvom naše prizadevne sodelavke Ančke Križaj za vse skuhalih marmelado. V tem obdobju vsi še bolj hrepenijo po bližini in pogovoru, zato si več časa vzamemo tudi za to.
- Konec leta se sodelavci zberemo na družabnem srečanju, kjer ob fotografijah podoživimo pretekla dogajanja.

Redno prejemamo in razdeljujemo tudi hrano EU. Tu smo še posebej pozorni in spoštljivi, da se prejemniki ne bi čutili ranjene in ponižane v svojih stiskah. Pomagamo tudi pri plačevanju položnic in nakupu kurjave.

V Tednu karitas že vrsto let dobro sodelujemo z Župnijskimi karitas, ki delujejo na območju občine Medvode, kjer se izmenjujemo pri pripravi različnih dogodkov. Z veseljem sodelujemo tudi s Škofijsko karitas Ljubljana in Slovensko karitas. Radi se udeležujemo seminarjev, predavanj in srečanj, ki jih le-te organizirajo. Hvaležni smo, da so nam vedno na voljo za pomoč in nasvete.

V naši ŽK nam res nikoli ni dolgčas. V veselje nam je delati dobro in razveseljevati ljudi okrog sebe. Hvaležni smo Bogu, da nam je dal čuteče srce, da lahko zaznavamo ljudi v stiski, še posebno tiste, ki se sami ne izpostavljajo.

DRAGOCEN(A) SI

Helena Zevnik Rozman

V začetku adventa je ob večernem umivanju v kopalnici pogovor z mojim petletnikom potekal nekako tako:

»Mami, ljudje smo dragoceni, a ne?«

»Seveda, vsak človek je dragocen!«

»Ti, mami, si meni dragocena, ker tako lepo skrbiš zame, pa ati tudi. Zelo sta mi dragocena.«

»Lepo, da naju tako vidiš.«

»Mami, ali sem jaz tudi zate dragocen?«

»Seveda, zelo si mi dragocen!«

»Mami, kaj pa hiša, je dragocena?«

»Ja, tudi hiša je vredna, predstavlja nam streho nad glavo, dom.«

»Mami, ali je hiša bolj dragocena kot jaz?«

»Ne, ti si bolj dragocen. Hišo lahko prodamo, kupimo drugo, ti pa si nekaj posebnega, ti pa si samo eden.«

Pogovor se je nadaljeval še z dodatnimi preverjanji, kako je dragocen, meni pa je postavil ogledalo o tem, kaj mi je najbolj pomembno v življenju in ali znam pokazati, kaj mi je resnično dragoceno.

Tako v teh dneh, ko ob zaključku leta pregledujem opravljeno delo in vse dogodke, uporabljam ogledalo mojega petletnika in vse presejam skozi to sito dragocenosti. In ugotavljam, kako hitro lahko zamenjamo najbolj dragocene stvari, ki nam veliko pomenijo, za trenutni uspeh, trenutno potrditev, za materialne dobrine, ki hitro izgubijo svoj lesk ...

Začetek novega leta je vedno čas, ko naredimo nove načrte, postavimo nove cilje, kaj vse bomo naredili v tem letu. Po navadi so cilji zelo visokoletni in se v njih skrivajo želje po več, po boljšem, po uspehu, priznanju, po novem, po nečem, česar nima nihče ... Seveda, ker moramo biti najboljši, prvi, brez napak, cenjeni ...

Velikokrat pa pozabimo na človeka, tistega najmanjšega, morda še nerojenega ali tako ali drugače izključenega iz družbe, tistega umazanega, brez izbrazbe, morda migranta, ki predstavlja grožnjo našemu mirnemu življenju. Pogosto pozabimo tudi na tiste čisto običajne medčloveške odnose v naših družinah, v službi, med ostalimi prostovoljci, med prijatelji – in se grizemo, kritiziramo, preigravamo, obrekujemo. Da, pogosto se pozabimo vprašati, kaj je resnično dragoceno, in to postaviti na prvo mesto.

V letu, ki prihaja, si želim, da bi zmogla imeti vedno pred seboj ogledalo dragocenosti mojega petletnika ter vse cilje, načrte in moje delo sejati skoti to sito. Morda bo tako sito še komu v pomoč.

ČLOVEKOVE PRAVICE V SREDIŠČU, TUDI KADAR TO POMENI ITI PROTI TOKU

papež Frančišek

prevod: s. Leonida Zamuda SL – Vatikan, vir: Vatican News

10

Sporočilo papeža Frančiška udeležencem mednarodne konference z naslovom »Človekove pravice v sodobnem svetu: pridobitve, opustitve, zanikanja.«, ki sta jo organizirala Dikasterij za služenje celostnemu človeškemu razvoju in Papeška univerza Gregoriana ob 70-letnici Splošne deklaracije človekovih pravic ter 25-letnici Dunajske deklaracije in akcijskega programa

Družina narodov je želela preko Splošne deklaracije človekovih pravic in Dunajske deklaracije ter akcijskega programa priznati enako dostojanstvo vsake človeške osebe ^[1], iz katerega izhajajo temeljne pravice in svoboda, ki so, če so ukoreninjene v naravi človeške osebe, splošne, nedeljive, medsebojno odvisne in povezane ^[2]. Hkrati Deklaracija iz leta 1948 priznava, da ima »vsak posameznik dolžnosti do skupnosti, kajti samo v njej je mogoč svoboden in poln razvoj njegove osebnosti« ^[3].

V letu, ko obhajamo pomenljivi obletnici teh mednarodnih pravnih sredstev, je primerno, da poglobljeno premislimo o temelju in spoštovanju človekovih pravic v sodobnem svetu. Ta razmislek naj bi bil napoved prenovljenega prizadevanja za varovanje človeškega dostojanstva, s posebno pozornostjo na najbolj ranljive člane skupnosti.

Ob pogledu na sodobno družbo lahko odkrijemo mnoga protislovja, ki nas vabijo, da se vprašamo, če je enako dostojanstvo vseh človeških bitij, ki je bilo slovesno razglašeno pred 70 leti, resnično priznано, spoštovano, zaščiteno in spodbujano v vsakršni okoliščini. Danes se v svetu še naprej nadaljujejo številne oblike krivic, ki jih spodbujajo omejevalni antropološki pogledi in ekonomski model, ki temelji na dobičku, ki izkorišča, škartira in celo ubija človeka.^[4] Medtem ko del človeštva živi v izobilju, je lastno dostojanstvo drugega dela človeštva prezirano ali poteptano ter so njegove temeljne pravice zapostavljene ali kršene.

Še posebej mislim na otroke, ki se jim zanika pravica, da bi prišli na svet; na tiste, ki nimajo dostopa do sredstev, ki so nujno potrebna za dostojno življenje;^[5] na tiste, ki so izključeni iz primerne izobrazbe; na tiste, ki po krivici nimajo dela ali so primorani delati kot sužnji; na tiste, ki so zaprti v nečloveških pogojih, so mučeni ali nimajo možnosti, da bi bili osvobojeni; na žrtve prisilnih izginotij ter njihove družine.

Moja misel gre tudi k vsem tistim, ki živijo v okolju, v katerem prevladujeta sumničavost in preziranje, ki vodita k dejanjem nestrpnosti, diskriminacije in nasilja zaradi rasne, etnične, narodne ali verske pripadnosti.^[6]

»Ob koncu ne morem, da ne bi spomnil na tiste, ki doživljajo mnogotera kršenja svojih temeljnih pravic v tragičnem kontekstu oboroženih spopadov, medtem ko trgovci smrti brezvestno bogatijo za ceno krvi njihovih bratov in sester.

Ti pereči pojavi zadevajo vse nas. Kadar so namreč kršene temeljne pravice, kadar se daje prednost le nekaterim pravicam pred drugimi ali kadar se jih zagotovi le določenim skupinam, tedaj se dogajajo velike krivice, ki povečujejo konflikte s težkimi posledicami – tako znotraj posameznih narodov kakor tudi v odnosih med njimi.

Vsakdo je torej poklican, da glede na specifično nalogo, ki jo ima, pogumno in odločno prispeva k spoštovanju temeljnih pravic vsake osebe, posebej tistih »nevidnih«: mnogih, ki so lačni in žejni, nagi, bolni, tujci ali v ječi (prim. Mt 25,35-36), ki živijo na robu družbe ali so izključeni.

Ta potreba po pravičnosti in solidarnosti ima poseben pomen za nas kristjane, saj nas sam evangelij vabi, da bi pogled povzdignili k najmanjšim izmed naših bratov in sester, da bi sočustvovali z njimi (prim. Mt 14,14) ter si konkretno prizadevali lajšati njihovo trpljenje.

Ob tej priložnosti želim z žalostjo v srcu pozvati vse, ki imajo odgovornosti v različnih institucijah, naj postavijo človekove pravice v središče vseh politik, vključno s sodelovanjem pri razvoju, tudi kadar to pomeni iti proti toku.«

Opombe:

[1] Prim. Splošna deklaracija človekovih pravic, 10. december 1948, Preambula in 1. člen.

[2] Prim. Dunajska deklaracija, 25. junij 1993, št. 5.

[3] Splošna deklaracija človekovih pravic, člen 29.1.

[4] Prim. Apostolska spodbuda Veselje evangelija, 53.

[5] Prim. Janez XXIII., Okrožnica Pacem in terris, 11. april 1963, 6.

[6] Prim. Govor udeležencem svetovne konference na temo »Ksenofobija, rasizem in populistični nacionalizem v kontekstu svetovnih migracij«, 20. september 2018.

LUŠTEN DAN V DRUŽBI PROSTOVOLJCEV, SODELAVCEV KARITAS

Mojca Kepić

Obilja pridih rok, toplih besed, stiskov rok, objemov, veselja, mladosti, srčnosti, topline in domačnosti, glasbe ... smo bili deležni 28. 11. 2018, najprej na srečanju sodelavcev Karitas na Ponikvi in nato v Celju na skupnem kosilu ter na dobrodelnem koncertu Klic dobrote.

Ponovno smo stopili skupaj. Drug drugemu smo podali roko in preživeli res lep dan, ki bo s pomočjo vseh prostovoljcev Karitas in vseh ljudi odprtega srca polepšal dni številnim otrokom in mladim iz revnih slovenskih družin.

»Letošnje geslo **Mladost iz korenin modrosti** je vsem nam izziv, da spodbujamo kulturo srečevanja in dialoga. S tem bomo premagovali razkorak med starejšimi in mlajšimi pa tudi med revnimi in bogatimi. Še več, srečanje bo postalo priložnost, da se zgodi nekaj novega, boljšega ... Pripravljenost pomagati drugim je edina moč, ki lahko resnično spremeni svet, to je revolucija, ko iz egoističnega človeka postanem človek za druge. To pa je tudi pot k sreči. Hvala vsem vam, nastopajoči, hvala vsem vam, ki ste že ali boste svoj dar namenili za družine v stiski. Naj bo po tem koncertu manj stisk in več novega upanja,« nas je nagovoril **msgr. Alojzij Cvikl, predsednik Slovenske karitas**.

Sceno koncerta so obogatili priznani slikarji s svojimi deli, ki so jih ustvarili v okviru kolonije Umetniki za Karitas. Za njihovo sodelovanje smo jim iz srca hvaležni, saj s svojim prispevkom dajejo upanje mnogim družinam. Vidno zadovoljstvo obiskovalcev na samem koncertu je bilo najlepša zahvala vsem nastopajočim, prostovoljcem in drugim, ki so omogočili dobrodelni koncert. Prostovoljci Karitas smo z mladostno energijo, veseljem in klepetom spremljali nastopajoče, bodrili drug drugega, pripravljali dvorano ... naredili vse, da ste se gledalci v dvorani in med radijskim in televizijskim prenosom počutili prijetno in čim bolj domače.

Najlepše se zahvaljujemo našemu scenaristu koncerta **msgr. Franciju Trstenjaku**, ki je povezal glasbo in besedo ter z mislimi nagovoril številne darovalce. Preprostost in umirjenost ter dobrosrčnost je bilo čuti ob izvedbi koncerta.

Z vami pa želimo deliti misli nastopajočih:

Matjaž Stopinšek: »Povabilu za sodelovanje na dobrodelnem koncertu g. Trstenjaka sem se z veseljem odzval in bil obenem zelo počaščen, ker je prvo. Sam osebno menim, da je lepo in prav, da ljudje ne vidijo sočloveka le takrat, ko mu gre dobro in

je morda samo osamljen ali brez prijateljev, ampak predvsem takrat, ko se znajde v finančni, duševni ali drugačni stiski in je morda potisnjen na obrobje družbe kot take. Ob vsem obilju, ki ga nudi naš planet, in vseh pridnih rokah ljudi, ki pridelujejo hrano, ustvarjajo različne dobrine, ki skoraj vsem ljudem olajšujejo življenje, je pravzaprav zelo žalostno, da se moramo v 21. stoletju pogovarjati o kakršnikoli pomoči, ki ni pogojena zaradi naravnih nesreč, ki nam jih kdaj 'zakuha' narava (potresi, poplave, neurja ...) ali zaradi nesreč, ki si jih človek povzroči sam.«

Gašper Rifelj: »Lani sem prvič nastopil na tem koncertu in bil navdušen, kako lepa energija je na sami prireditvi, zato sem bil tudi letos zelo vesel povabila. Lepo je videti tudi ogromno mladih prostovoljcev, ki brezpogojno pomagajo drugim. Glasbeniki imamo lepo poslanstvo, da lahko širimo pozitivno energijo s pomočjo glasbe, zato se vedno rad odzovem takšnim projektom in se zelo veselim letošnjega Klica dobrote.«

Gregor Ravnik: »Vedno se zelo rad odzovem povabilom k sodelovanju na dobrodelnih koncertih. Verjamem, da lahko glasbeniki ob marsikateri lepi priložnosti pomagamo sočloveku in storimo nekaj dobrega drug za drugega. Če ima nekdo možnost in dar predajanja dobre misli preko pesmi, zakaj ne bi tega uporabil prav ob taki priliki.«

Matjaž Mrak: »Nastop na Klicu dobrote mi je vedno v veselje. Letošnji ni moj prvi in upam, da ne zadnji!«

Francka Šenk: »Kot otroci nezavedno prejemamo modrosti svojih staršev in bližnjih. Spomnim se Miklavževega darila, rjavega medvedka. Darilo pa ni bilo namenjeno samo meni, temveč hkrati tudi moji mlajši sestri. Kako sva se razveselili. Toda, kaj zdaj? Bil je samo eden. Si bova delili medvedka? Tudi mama je bila nekoliko v zadregi, potem pa nama je svetovala, da se lahko igrava skupaj ali vsaka nekaj časa. Kako modro! Dilema lastnine je bila pozabljena, skupno igranje pa še toliko bolj prijetno. Nisva zavidali druga drugi, temveč se veselili, da je NAJIN. Mnogo kasneje sem opazila, da se veselim tistega, kar imajo moji bližnji, ter jim privoščim. Še mi odmeva očetov glas: Kdor deli, se mu v rokah množi. Ko izkusiš, da ni treba, da imaš vse samo zase, z lahkoto deliš, kar imaš. Hvala za ta zgled in modrost!«

»IGRAČE ZA OTROKE«

Mojca Kepic

Slovenska karitas je v sodelovanju z revijo Mavrica vabi k solidarnosti v akciji »Igrače za otroke« v mesecu novembru in začetku decembra vabila veroučence, da skupaj s starši pripravijo paket za slovenske otroke v stiski. Številni paketi so bili bogati z uporabnimi in dobro ohranjenimi sestavljankami, miselnimi, družabnimi, didaktičnimi igrami, CD-ji in knjigami. Iz nekaterih paketkov pa je bilo videti tudi kaj sladkega. Otroke smo povabili, da so k paketu dodali še kakšno risbo ali pripisali kratko sporočilo, pismo za svoje vrstnike.

Iskrena hvala vsem posameznikom in veroučnim skupinam za sodelovanje, prinašanje paketov z igračami za sovrstnike v stiski v okviru akcije »Igrače za otroke«. Hvala, da smo misijonarji in pomagamo ubogim. Paketi so pred božičnimi prazniki prišli v roke slovenskih otrok in jim narisali nasmeh na obraz. Zaradi solidarnosti in dobrote so bili prazniki za mnoge toplejši in lepši. Bog povrni vsakemu za dar.

»Adventni čas, ko smo povezani med seboj in se imamo radi, smo v župniji Vuhred začeli z adventno igrico in delanjem venčkov. Ker smo pa tudi dobrodelni in prijazni, smo za 'vstopnice' zbirali darila za otroke iz družin, ki si tega ne morejo privoščiti. Tako jim bomo polepšali božični čas in jim pričarali nasmeh na obraz. **Ni sonca brez svetlobe in človeka brez ljubezni ♥!**« pravi Sergeja Urnaut.

»Šele ko otrok izkusi, da je bitje, ki zmore tudi dajati, ne le prejemati, izkusi pravo, polno srečo. Otroci, ki jim je

bila podarjena ta izkušnja podarjanja, so 'bogati' otroci. To so otroci, ki imajo obe roki: levo in desno. Roko dajanja in roko prejetja. Veseli smo, da naše Mavričarje spodbujamo k dobroti tudi v sodelovanju

Kjer dobrota je, ljubezen, tam prebiva Bog.

MAVRICA

s Slovensko karitas. Da nam je dana ta priložnost! Da nam rasteta leva in desna roka! Hvala!» Melita Košir, urednica Mavrice.

»V Petrovem vrtcu na Otočcu smo se v letošnjem adventnem času odločili, da se priključimo akciji Slovenske karitas 'Igrače za otroke'. Priprave na projekt so se začele, ko smo vzgojiteljice skupaj z otroki okrasile zbirno škatlo. V otrocih se je zbudilo vprašanje, zakaj jo bomo potrebovali in kaj bomo dajali vanjo. Kmalu je bila skrivnost razkrita in otroci so v pravem pomenu sodelovali v akciji Igrače za otroke. Vsako jutro so prihajali do vzgojiteljic in jim s posebnim žarom v očeh povedali, kaj so dali notri. Vsakič, ko smo šli z otroki mimo škatle, smo pokukali vanjo in se čudili, koliko igrač se je že nabralo. Spomnim se jutra, ko je v vrtec prišla neka deklica. Na njenem obrazu ni bilo veselja, ampak solze in zaskrbljenost. V avtomobilu je pozabila igračo (velikega psa), ki ga je namenila otrokom. Z mamico sva jo prepričevali, da ga lahko prinese kate-ri drug dan, vendar ni želela slišati. V tistem težkem trenutku je stopil v garderobo vrtca očka, s psom v naročju. Z dekličinega obraza so izginile solze, žalost, ostalo je le veselje in neopisljiva sreča. Hvala za tako

lep trenutek. Takšne akcije so za naše male junake šola za življenje. Skozi preprosta dejanja se otroci lahko naučijo, kako lahko nekemu z majhnim dejanjem polepšajo dan, praznike. Jezus je rekel: »Dajte in se vam bo dalo.« Otroci so prejeli največje bogastvo – tisti, ki so darovali, so prejeli veselje in radost v svoje srce, in tisti, ki bodo prejeli, bodo z veseljem, hvaležnostjo in posebnim žarom v očeh pričakali praznike.« Karmen Debevec

»Želim ti, da bi imel družino (če je nimaš). Želim ti obilo veselja ter pravico do izobrazbe in šolanja. Upam, da boš tudi ti lahko kdaj podaril, tako kot sem jaz tebi.« Nik

»Zavedam se, da so potrebe z ene kot druge strani velike, vendar če so majhna darila številčna, se tudi glavnina potreb nekoliko ublaži.« Angelca

celje

UTRINKI S CELJSKEGA

Dobrodelna gledališka predstava

V nedeljo, 28. 10. 2018, je Župnijska karitas Šentjanž na Vinski Gori že enajstič zapored organizirala gledališko predstavo z namenom zbrati nekaj dodatnih sredstev za ljudi v stiski. Na naš klic k dobrodelnosti se je letos odzvala gledališka skupina Kulturnega društva Avgust Hribar Dolič. Predstavili so se s komedijo To pa je zadrega. Naš Krstnikov dom so do zadnjega kotička napolnili ljudje, ki so želeli pomagati sočloveku, sebi pa polepšati nedeljsko popoldne. Igralci so lahko v dvorani čutili veliko dobrodelnost. To jim je dalo še posebno energijo, s katero so zelo srčno odigrali komedijo.

Tokrat sredstev nismo zbirali za konkretno družino, temveč bo izkupiček, ki je bil kar zajeten, dodan v naš sklad in zagotovo porabljen zelo dobrodelno. Poleg vseh drugih aktivnosti namreč Župnijska karitas dvakrat letno obdari starejše in pomoči potrebne ljudi v naši župniji.

Po koncu predstave je bilo poskrbljeno tudi za obiskovalce. Žrebali smo pet vstopnic in njihove lastnike nagradili s skromnimi darili. S tem smo jim želeli pokazati hvaležnost, da si v vsem hitenju današnjega časa znajo najti čas in se odzovejo na klic k dobrodelnosti ter imajo posluh za ljudi v stiski.

Župnijska karitas Šentjanž na Vinski Gori se vsako leto odloči za organizacijo takih dogodkov, saj s tem zberemo še nekaj dodatnih sredstev, ki jih dodamo k izkupičku od prodanih snopov v velikonočnem času ter adventnih vencev v božičnem času. Oboje izdelujemo sami.

»Sreča na obrazu človeka, človeka, ki si ga osrečil, je tisto, kar šteje. Stisk roke njegove, pogled, ki te gane, pogled, ki v spominu za vedno ostane, je tisto, kar šteje!« je napisal Janez Medvešek, in kako prav ima! Tega se v Župnijski karitas Šentjanž na Vinski Gori dobro zavedamo.

Melita Grabner

Adventni venčki za dobrodelnost

Tudi v Župnijski karitas Vitanje smo izdelovali adventne venčke v dobrodelne namene. Denar od prodaje bomo porabili za hrano pomoči potrebnim v Vitanju. Hvala vsem, ki ste karkoli pripomogli, da je akcija uspela.

Ker Župnijska karitas Vitanje za delovanje nima svojih prostorov, smo veseli obljube našega župnika g. Urbana, da nam bo v prihajajočem letu uredil nove prostore v župnišču. Zelo smo mu hvaležni in upamo, da bo prišlo do realizacije.

Ana Brodej

Srečanje za starejše in bolne

Župnijska karitas Šmartno v Rožni dolini je v soboto, 8. 12., na praznik brezmadežnega spočetja Device Marije, pripravila srečanje za starejše in bolne krajanke. Sveti maši in priložnosti za bolniško maziljenje je sledilo druženje v veroučni učilnici, pogostitev in drobna

obdaritev iz Miklavževega koša. V veselje nam je, da se lahko pohvalimo z zelo mladimi sodelavci in tako udeležimo letošnje geslo »Mladost iz korenin modrosti«.

Skupina za starejše

V začetku decembra smo za letos zaključili s srečanji ustvarjalne skupine za starejše. Nadaljujemo 9. januarja 2019 ob 10h.

Ob tem druženju smo se zazrli vase, preverili, kje smo, kako smo, ali pri osvajanju ciljev kdaj tudi omagamo in pademo ... Pomembno je, da zmoremo ob vsakem padcu tudi vstati, se pobrati in iti naprej.

Draga skupina, hvala vam, ker skupaj oblikujemo čudovita druženja, hvala, ker pridno prihajate in širite mladost iz korenin modrosti.

Barbara Godler

koper

NAJ MLADI VIDIJO ...

Jožica Ličen

Na zahvalno nedeljo je bilo v župnijski cerkvi Povvišanja svetega Križa že šestindvajseto leto zapored srečanje zakonskih jubilarov v organizaciji Karitas. Zadnje dve leti smo k praznovanju povabili tudi mlade zakonce, tiste, ki praznujejo šele peto obletnico skupnega življenja, kar se je izkazalo za dobro. Letos je bilo še toliko bolj slovesno, saj je bogoslužje vodil zlatomašnik br. Klemen, ob somaševanju br. Luka. Br. Klemen je bil župnik v Križu od 1985 do 1999 in je v tem času poročil kar 135 parov, zato je bila tokratna slovesnost še toliko bolj polna hvaležnosti in prisrčna.

Sodelovanje pri sveti maši je bilo v domeni jubilarov, kruh in vino sta prinesla zakonca, ki praznujeta 20 skupnih let, k stisku roke ob pozdravu miru pa sta nas povabila zakonca s petdesetletnim staležem; zahvalna pesem je bila kar dvojna, za zlatomašnika in za zlato poroko, pa tudi za celotno župnijsko občestvo.

Po skupni fotografiji na župnijskem stopnišču je bilo druženje v župnijskem domu.

Že leta 1992 smo sodelavke Župnijske karitas, prav na pobudo br. Klemen, organizirale prvo srečanje zakonskih jubilarov, predvsem zaradi spodbude in pričevanja, da je sveti zakon pomoč za srečo v družini. Če se je bilo v prvih letih nekaterim parom malo nerodno javno izpostaviti in praznovati obletnico skupne ljubezni pred domačim občestvom, zahvalna nedelja iz leta v leto bolj postaja dan, ko je treba Bogu reči hvala za družino. Kar nekaj je parov, ki so praznovali zlato poroko že pred leti, in prav te povabimo vsako leto. Letos mi je gospa, ki se bliža že šestdeseti obletnici in vedno pride, kot v opravičilo rekla: *»Prideva tudi zato, da mladi vidijo, da se splača držati obljubo.«*

Morda se bo kdo vprašal, če je tudi to v programih Karitas. Seveda je, pa še kako, saj vemo, da so v družinah, kjer vlada ljubezen in zvestoba, stiske in težave bistveno manjše. V sociali bi temu rekli 'preventivni program', morda celo 'primeri dobre prakse', v nauku Cerkve pa je to navzočnost žene, moža in Boga.

»POLNO PRGIŠČE LEPOTE«

Jožica Ličen

Slovesna akademija Škofijske karitas Koper v dvorcu Lanthieri v Vipavi in tristota razstava Umetniki za Karitas

Škofijska karitas Koper je 16. novembra v dvorcu Lanthieri v Vipavi pripravila slovesno akademijo, kot uvod v Teden Karitas in odprtje razstave likovnih del, ki so nastala v 24. mednarodni likovni koloniji Umetniki za Karitas, avgusta na Sinjem vrhu nad Ajdovščino, pod naslovom Polno prgišče lepote ...» (I. Cankar).

Doslej je bila kar 26 let slovesna akademija in razstava Umetniki za Karitas na dvorcu Zemono, vendar je zaradi zasedenosti dvorane razstava navadno trajala le en dan. Letos je Univerza iz Nove Gorice, ki študijske programe izvaja tudi v dvorcu Lanthieri v Vipavi,

velikodušno ponudila, da v njihovih prostorih za dva tedna postavimo razstavo Umetniki za Karitas in tudi pripravimo svečano akademijo.

Navzoče sta nagovorila koprski škof dr. Jurij Bizjak in rektor univerze prof. dr. Danilo Zavrtanik. Z glasbo so večer obogatile mlade pevke skupine Segno iz Vipave. Dogodek je povezoval strokovni sodelavec kolonije Jože Bartolj, o projektu Umetniki za Karitas, ki prerašča v gibanje lepega in dobrega, pa sva spregovorili Jožica Ličen in Anamarija Stibilj Šajn, likovna kritičarka ter strokovna spremljevalka kolonije in razstav. Za prijetno druženje so poskrbele sodelavke Karitas vipavske dekanije. Na razstavi je bilo na ogled 124 likovnih del.

Geslo kolonije in razstav 2018/2019, **polno prgišče lepote**, je povezano s praznovanjem Cankarjevega leta – Cankar je v Kurentu zapel hvalnico domovini. Sodelavci Karitas se pri svojem delu srečujemo s številnimi družinami in mladimi, ki so izgubili veselje in ljubezen, ki ne vidijo, kaj vse imamo na tem malem koščku naše domovine, in se predajajo malodušju. Pri Karitas se zavedamo, da človek ne živi samo od kruha, zato želimo, da je dodana vrednost materialni in finančni pomoči tudi iskanje polnega prgišča lepote in dobrote.

Slučaj ali ne, je zanimivo, da je bila razstava v dvorcu Lanthieri od samega začetka tristota po vrsti, in prav g. škof Jurij je v nagovoru povedal, da ni vsebina v številki tristo, temveč je treba reči *»ena in še ena in še ena in še ena ... tja do tristo«*.

HIŠA MALORCA AJDOVŠČINA

Tadeja Marsek in Lucija Božič

16

V Tednu Karitas smo v Hiši Malorca Ajdovščina na stečaj odprli vrata in medse povabili radovedneže, ki so imeli dovolj poguma prestopiti naš prag. Ob piškotih, jabolčnem zavitku, kavi in čaju smo predstavili naše delo. Hvala vsem, ki ste se odzvali vabilu. Za tiste, ki se še vedno sprašujete, kdo smo, pa kratka predstavitev.

Program Hiša Malorca Ajdovščina Škofijska karitas Koper izvaja od februarja 2015. Takrat smo z delom pričeli na pobudo Občine Ajdovščina, ki je še danes naš pomemben partner in sofinancer. Smo razvojni socialnovarstveni program, ki ga sofinancira tudi MDDSZEM. Delujemo na področju pomoči brezdomnim in nudimo 24-urno namestitev in dnev-

ni center. Naše nastanitvene kapacitete so 6 dvoposteljnih sob, od katerih sta dve ležišči namenjeni kratkotrajnim kriznim namestitvam. Kuhinja, jedilnica z dnevnim prostorom, kopalnica in toaleta so skupni. Pred hišo imamo na razpolago dvorišče z vrtom, na katerem smo v letošnjem letu postavili visoko gredo, ki nas je v poletnih mesecih razvajala z obilnim pridelkom paradižnika, bučk, kumar.

Naš program se deli na dva sklopa. V osnovnem sklopu vključenim zagotavljamo storitve osnovne oskrbe, in sicer bivanje, organiziranje prehrane, nujno

obleko in obutev, zagotovitev vzdrževanja osebne higiene, toaletnih potrebščin. Varna nastanitev pomeni izhodišče za nadaljnja prizadevanja posameznika (urejanje statusa, nadaljevanje izobraževanja, vključevanje v programe zdravljenja, vključevanje na trg dela ...).

V drugem delu pristopimo k problematiki brezdomstva bolj celostno in pogledamo ozadje in razloge, ki so vodili v brezdomstvo. Vsakemu posamezniku nudimo možnost izdelave individualnega načrta. Pri pripravi le-tega nas vodi načelo soudeležbe (skupno postavljanje ciljev, dogovarjanje o vsebinah dela in načinih uresničevanja postavljenih ciljev) ter načelo majhnih korakov, kar omogoča, da človek doživi vsaj majhen uspeh.

Kljub temu da v prvi vrsti nudimo nizkopražne storitve, pa se trudimo izhajati iz individualnih posebnosti in zmožnosti posameznika ter na podlagi tega graditi zaupen odnos. Stalnost v odnosu je za marsikoga, ki prestopi prag naše hiše, nekaj tujega in pogosto se pri svojem delu počutimo kot lovci na spontane trenutke. Izkoristiti je treba vsako ugodno razpoloženje in pripravljenost za delo. Pozorni smo na aktualne prioritete posameznika. Vsakega sprejemamo tukaj in zdaj, kakršen je, kar je prvi pogoj, da se nekdo poda na pot spremembe. Verjamemo, da ima vsak posameznik pri sebi potencialne moči, ki lahko v spodbudnem okolju postanejo pomemben dejavnik na poti do trajnejše rešitve bivanjskega problema.

Nudimo tudi informativne in svetovalne razgovore, pomoč pri socialnem vključevanju in pri skrbi za aktivno preživljanje prostega časa, druženje, pomoč pri reintegraciji ter pri pridobivanju funkcionalnih znanj. Te storitve so na razpolago tudi osebam, ki ne koristijo nastanitvenih kapacitet in se vključujejo zgolj v dnevno dogajanje v naši hiši. Vse to pa ne bi bilo mogoče brez predanih prostovoljcev, ki se z našimi fanti družijo, izvajajo razne ustvarjalne in druge delavnice, pomagajo pri praznovanjih ter izvedbi drugih aktivnosti. Vsakemu posebej hvala, ker svoj prosti čas namenite našim uporabnikom.

V program se lahko vključijo polnoletne osebe, ki nimajo zagotovljenih osnovnih bivalnih pogojev, so brez doma ter začasno ali trajno nezmožne, da bi samostojno reševale svojo stanovanjsko problematiko; osebam, ki so brez rednih prihodkov ali jim le-ti ne zagotavljajo materialne varnosti; in osebam, ki prebivajo na območju Slovenije. Prednost pri sprejemu imajo občani Občine Ajdovščina.

Tako, zdaj o nas veste skoraj vse. Pred kratkim je eden od naših fantov rekel: »Jaz sem čuden človek,« in ob teh besedah smo se spomnili na pisatelja Žarka Petana, ki pravi: »Rad imam človeka, bojim se ljudi.«

POPOLDAN NA CESTI V ADVENTU

Tatjana Rupnik

Kot vsako leto tudi letos v Tednu Karitas izdelujemo adventne venčke, ki jih nato na prvo adventno nedeljo, ki je tudi nedelja Karitas, ponudimo za prostovoljni dar.

V Ajdovščini venčke izdelujemo na dnevu odprtih vrat v Centru Karitas vipavske dekanije. Tudi letos se je vabilu odzvalo veliko mladih, ki so se odločili, da bodo pomagali pri izdelavi venčkov. Prav tako se delavnice izvajajo še na ostalih treh lokacijah, na Slapu pri Vipavi, Vrhpolju in v Kamnjah.

Kamnje:

Material za delavnico smo pripravile tri prostovoljke, ki smo ga pridno zbirale skozi celo leto. Nabrlo se nam je kar nekaj vrst različnih storžkov, koščic sadja, semen, suhih listov, cvetov ... Naredile smo tudi nekaj rožic iz koruznih zrn in bučnih semen.

Delavnice so se udeležili vsi otroci iz programa in njihovi starši. Pridružilo se nam je tudi okrog deset otrok, ki programa ne obiskujejo. Tri od teh so spremljali tudi starši.

Papirnate obode smo odrasli oblekli z mahom, nato so jih otroci okrasili. Vrbove veje smo opletli z zelenjem ciprese. Za v cerkev smo izdelali venec iz bršljana. Otroci so tudi tokrat pokazali svojo ustvarjalnost, saj so naredili zelo lepe venčke.

Na delavnici nam je bilo zelo prijetno. Otroci in starši smo se ob izdelavi venčkov tudi družili, se pogovarjali in se imeli lepo. Tudi topel čaj nam je proti koncu delavnice že pošteno prijal.

Adventne venčke smo odnesli v cerkev, da so si jih v nedeljo župljani lahko vzeli.

Klavdija Petrovčič

Slap:

V soboto, prvega decembra, smo na Slapu pri Vipavi v okviru programa Popoldan na Cesti prostovoljci organizirali že tradicionalno adventno delavnico. Pridružilo se nam je približno trideset otrok in njihovih staršev, prisotnih pa je bilo tudi veliko starejših. Že približno dva tedna pred delavnico smo ljudi naprošali, naj ob sprehodu skozi naravo nabirajo materiale, ki jih bodo kasneje lahko uporabili za izdelavo adventnih venčkov, saj že leta stremimo k čim večji uporabi naravnih materialov. Nekateri so tako prinesli storže, drugi mah in ostalo zelenje ali kaj tretjega. Za sveče

smo poskrbeli prostovoljci. Po končani izdelavi smo venčke odnesli v cerkev, kjer so bili naslednji dan pri sveti maši blagoslovljeni in nato tudi na voljo za prodajo. Izkupiček od prodaje bo namenjen programu Popoldan na Slapu in Župnijski karitas Slap. Glede na več kot dobro udeležbo smo prepričani, da se na podobni delavnici spet srečamo v prihodnjem letu. Na

tem mestu bi se radi zahvalili vsem, ki nas s svojo prisotnostjo in darovi spremljate že skozi vsa leta.

Tadej Kobal

Vrhpolje:

Župnijska dvorana v Vrhpolju je tudi letos pokala po šivih. Z delavnico smo pričeli že ob 14h in kar hitro je bila dvorana napolnjena. S sodelavkama smo že prej šle nabirat mah, ki smo ga ovili okrog obročev. Otroci so z veseljem izdelovali venčke. Vsak je venček izdelal zase in nato za prodajo. Skupno smo naredili preko 30 venčkov, ki jih je na nedeljo Karitas g. župnik blagoslovil in nato smo jih za prostovoljni dar ponudili tudi ostalim. Ker je bila prva adventna nedelja tudi nedelja Karitas, so naši mladi sodelovali pri sveti maši s prošnjami in zahvalami. Veseli smo, da se je delavnica lepo prijela. Želimo si več takšnih druženj, kjer starši ustvarjajo skupaj z otroki.

Ljubljana

PATRONAŽNA MEDICINSKA SESTRA NA DOMU PRI STAROSTNIKI

Mirko Metljak

18

Župnijska Karitas Vrhnika nam vsako leto pripravi prijetno in poučno predavanje. Nekajkrat smo poslušali, kaj je demenca in kako se obnašati pri srečevanju z njo. Letos smo imeli priložnost bolje spoznati patronažno službo. Občutek je, da vsi vse vemo o njihovi dejavnosti, vprašanje pa, če so naše predstave pravilne. Njihovo delo je obsežno in zahtevno, saj na eno patronažno sestro pride cca 2400 prebivalcev.

O delu patronažne službe nam je 16. novembra 2018 spregovorila ga. Veronika Logar, vodja te službe v Zdravstvenem domu Vrhnika.

Čeprav je patronažna služba samostojna, ne more sama določiti, pri kom in v kakšnem obsegu bodo njeni delavci izvajali svoje delo. V osnovi se njihovo delo deli na preventivo in kurativo.

- Preventivno dejavnost opravljajo v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti, in sicer pri nosečnicah, novorojenčkih, dojenčkih, otrocih od 1 do 3 let, kroničnih bolnikih, invalidih ter dokazano osamljenih in socialno ogroženih.

- Kurativno zdravljenje in nego na domu pa izvajajo po naročilu osebnega zdravnika. Obiski se izvajajo po delovnem nalogu zdravnika.

Seveda pa je samo delo veliko širše in obsega:

- Pri posamezniku je treba obravnavati celotno telo in se pogovoriti o načinu jemanja zdravil, zdravniških navodilih, hrani, gibanju.
- Izvajajo meritve krvnega pritiska in sladkorja, saj so vrednosti doma velikokrat drugačne kot pri zdravniku.
- Bolnikom in domačim pokažejo in jih naučijo, kako se izvajajo posamezni prijemi pri ravnanju z bolnikom pri previjanju, dvigovanju, preležaninah, dajanju injekcij, katetra in drugih pripomočkov, saj se morajo usposobiti za te posege, ker lahko pride do zapletov.
- Ker bolnike vedno hitreje puščajo iz bolnišnice, se je treba z njimi pogovoriti in jih pripraviti na nove pogoje življenja.
- Izvajajo paliativno zdravstveno nego v primerih, kjer je medicinsko zdravljenje zaključeno in bolnik ostanek življenja preživi v domačem okolju. Reševati je treba težave pri bolnikih in pri domačih. Pozornost je treba posvetiti tistemu, kar si bolnik želi, in ne vsiljevati svojih misli in želja. Obnemogli najbolj potrebujejo mir in pozornost.

- Obiskujejo svojce po smrti bolnika.
- Sodelujejo s Centrom za socialno delo.

Velikokrat je problem v odkrivanju pomoči potrebnih. Tukaj so posebno izpostavljeni osamljeni in socialno ogroženi. Pri odkrivanju le-teh je potrebno širše sodelovanje sosedov, občanov, Karitas in socialnih služb.

DVA NOVČIČA

Mirko Metljak

Dobrodelni koncert Župnijske karitas Vrhnika

»GORI, GORI, otroci, rešite se«, je vpila prestrašena mati po hiši. Cankarjevi so pogoreli, ostala jim je le stenska ura. Brezdomce je sprejela teta. Mladi Ivan je kmalu spoznal, da pri drugih ljudeh veljajo drugačna pravila kot doma pri materi.«

S to uvodno točko otrok skupine Iskre iz župnijskega vrtca se je 1. decembra 2018 pričel dobrodelni koncert Dva novčiča, ki ga že vrsto let prireja Župnijska karitas Vrhnika. Pomoč ob nesrečah, kot so požar, potres, poplave, je le ena od dejavnosti, ki jih izvaja. Potrebe so vsakodnevne na veliko področjih in pomoč z dobro voljo nudijo prostovoljci Karitas. Kljub temu njihovo delo ne bi bilo možno, če ne bi bilo sočutnih in na dobrovoljnost pripravljenih občanov Vrhnike. O tem so spregovorili tudi govorci na koncertu. Župnik g. Mohor Rihtaršič, direktor župnijske Karitas, je poudaril, da je potrebno medsebojno spoštovanje in pomoč drugemu. Adventni čas je priložnost, da drugemu odpremo srce. G. Imre Jerebic, dolgoletni tajnik Slovenske

karitas, je razmišljal, da je sedanjí čas hiter in zmeden ter potrošniško naravnan, zato ga lahko normaliziramo z dobroto. Dobrota živi. G. Stojan Jakin, vrhniški župan, pa je povedal, da tu srečuje ljudi, ki so pripravljeni pomagati in prispevajo kamenčke v mozaiku dobrote.

Smo v Cankarjevem letu, ko se spominjamo stoletnice njegove smrti. Tako je bila Cankarjeva beseda povezovalna nit med nastopajočimi. Cankar je mnogokrat v življenju čutil, kaj pomeni biti tujec, zato se je v svojih delih tako rad vračal na rodno Vrhniko in k materi. Odlomke iz Cankarjevih del je zbrala in prebrala ga. Romana Kogovšek. Nastopajoče je napovedoval g. Peter Perše. V uvodni misli je povedal, da je predanost tista drža, ki nas je zbrala, ki snuje vrhniško dobrotljivost. Vodična misel pa je bila, da so moč, dobrota, vera in prostovoljno delo trdni temelji delovanja Karitas.

Osnovni namen dobrodelnega koncerta je bila dobrodelnost, če pa je ta združena s prijetnimi občutki, se vse spremeni v čudovit večer. Za to so poskrbeli nastopajoči različnih starosti, ki so bili s svojimi izvedbami tako raznovrstni, da je lahko vsak našel nekaj za svojo dušo. Tako smo občudovali pevce, prisluhnili harmoniki in harfi ter brusili pete s folklorno skupino.

Da se je ta večer zbrala res pisana družina, je pokazal pogled z odra v polno dvorano. V njej so sedeli obiskovalci od rosno mladih do modre starosti. Dokaz živahnosti večera sta bili deklici pod odrom, ki sta s

svojimi plesnimi figurami spremljali glasbo na odru.

Ob koncu je bila izrečena zahvala vsem nastopajočim, obiskovalcem, donatorjem in sponzorjem. Karitas Tržič je tajnico Karitas Vrhnika go. Marico Štirn presenetila s šopkom cvetja.

maribor

TEDEN KARITAS V MARIBORSKI NADŠKOFIJI

Polona Šporin

Teden Karitas tudi za sodelavce in prostovoljce Karitas v mariborski nadškofiji predstavlja vrhunec dogajanja in je za mnoge najlepši čas v letu, čeprav so prisotne tudi obremenitve.

ŽK v obdobju okoli Tedna Karitas pripravljajo številne aktivnosti, s katerimi opozorijo na socialne stiske v svojem okolju in zbirajo sredstva. Dobrodelni koncerti, deset so jih pripravili, so se odvijali že od septembra dalje.

V počastitev Tedna Karitas so ŽK odprle svoja vrata, organizirale srečelove, obiskovale starejše, bolne in invalide v domačem ali domskem okolju, organizirale srečanja starejših v župniji, izdelovale adventne venčke ter pripravljale druge delavnice. Sodelovale so tudi v pripravah na miklavževanja.

S prvo adventno nedeljo se vsako leto prične tudi akcija zbiranja sredstev za otroke Več luči – več upanja.

NE POZABIMO 2018 – III. KONTINGENT POMOČI

Darko Bračun

Ob godu sv. Miklavža je Nadškofijska karitas Maribor odposlala tretji letošnji kontingent pomoči v okviru postne akcije Ne pozabimo. Kot predhodni kontingenti je tudi ta vseboval predvsem pomoč v tekstilu ter dodatno pomoč v plenica in druge humanitarne potrebščine. Skupno je bilo tako odpremljene več kot 4 t humanitarne pomoči za najrevnejše, ki jim pomaga Caritas Aleksinac.

V okviru odpošiljanja kontingenta sta predsednik in generalni tajnik Nadškofijske karitas Maribor obiskala Caritas Beograd, slovensko društvo v Zrenjaninu ter sodelavce in prostovoljce Caritas Aleksinac.

MIKLAVŽEVANJE

Polona Šporin, Liljana Golgranc Pavlič, Karmen Fridrih, Mihelca J. Velikogne, Natalija Ritlop

Sv. Nikolaj, ki mu pri nas pravimo Miklavž, je gotovo eden najbolj priljubljenih svetnikov v dobršem delu katoliške Evrope. Nikolaj se je bogatemu in pobožnemu očetu Evfemiju in materi Ani rodil več let po njuni poroki v Patari in deloval kot škof na ozemlju današnje turške Antalije. Na Slovenskem mu je od vseh svetnikov posvečenih največ cerkva.

Pričakovanje Miklavževega prihoda je vedno spodbujalo otroško domišljijo. Na njegov prihod so se tudi pripravljali. Jabolka, hruške, fige, orehi, lešniki, suho sadje, zavitek sladkarij ali kos lecta je bilo v obdobju otroštva naših babic in dedkov pravo razkošje. Poredni otroci so včasih dobili samo šibo kot kazen za porednost. V resnici ima ta šiba, zlasti če je pozlačena, simbolni pomen – posreduje življenjsko vitalno moč, ki jo vsebuje narava.

Za Miklavžev so bili značilni tudi Miklavževi sejmi, ki še danes živijo v mnogih evropskih mestih, pri nas pa so bili sejmi in miklavževanje umaknjeni iz javnosti. Miklavž je sčasoma postal zaščitnik najrazličnejših poklicev pa tudi narodov, držav in mest. Nikolaj je tudi patron beračev ter mladih deklet, ki si želijo moža, nevest, ki se priporočajo na poroko, in žena, ki si želijo otrok. Ob Miklavževem so veljale različne vraže. V Slovenskih goricah ženska ta dan ni smela nikamor od hiše, saj kamor bi prišla, tam vse leto zagode ne držijo – ne na motikah ne na sekirah ... Skoraj po vsej Sloveniji pa tudi onkraj meje si rdečo zarjo v večerih pred Miklavžem razlagajo tako, da rečejo, da Miklavž kekse peče. Slovenski pregovor pa pravi, da če je na Miklavžev mrzlo, bo huda zima.

Obisk sv. Miklavža in veselo vzdušje smo pripravili tudi v vseh enotah in programih v mreži Nadškofijske karitas Maribor.

V VDC Čebela so s svetlečimi lučkami okrasili pot do vrat zavoda, da jih je Miklavž z lahkoto našel, in tudi notranje prostore. Varovanci so pobarvali risbo Miklavža ter zapisali dobra dela, ki so jih opravili v letošnjem letu. Obiskali jih je Miklavž in trije parklji. Miklavž je obdaroval varovance, zaposlene in njihove otroke. Mudil se je tudi v VDC Murenčki v Staršah.

Miklavž, parkelj in angelček so obiskali tudi starostnike v Domu Danijela Halasa. Stanovalce so že zjutraj z okusnim parkeljčkom razveselile kuharice, nato pa še Miklavž, ki je obdaril tudi zaposlene in njihove otroke.

Stanovalce Doma sv. Eme je Miklavž obiskal v petek, 7. decembra. Pričakali so ga v domski kapeli, mu zapeli in skupaj z njim zmolili. Obdaril je stanovalce, zaposlene in njihove otroke.

V Domu sv. Lenarta so v petek, 7. decembra, pripravili Miklavžev koncert s pevci iz Korene in Dvorjanskimi muzikanti, v soboto, na praznik Brezmadežne, pa je Miklavž dopoldne obiskal stanovalce, popoldne pa je obdaril tudi zaposlene in njihove otroke. Stano-

valci so mu zapeli in zaigrali na harmoniko. Tudi otroci so pogumno nastopali.

Miklavž je obdaril tudi brezdomce v zavetišču sv. Martina, uporabnike Ljudske kuhinje Betlehem, mamice in otroke v materinskih domovih ter prejemnike donirane hrane.

JAZ SEM PA ANA

Ana Perko

Uredila: Ana Marzidovšek

Moje ime je Ana, stara sem 26 let. V oktobru sem postala nova stanovalka v bivanjski skupnosti Čebelice. Prihajam iz Kamnice pri Mariboru in sem ponosna Štajerka. Ljudje me doživljajo kot zgovorno, komunikativno in prilagodljivo dekle, ki je večino časa nasmejana. V vsaki stvari najdem nekaj pozitivnega. Preden sem prišla živeti v Slovenske Konjice, sem nekaj časa bivala v Celju, še prej pa v Kamniku. Stanovalci in zaposleni v Čebelici so me zelo lepo sprejeli, sama pa sem se tudi hitro privadila nanje. V bivanjski skupnosti

se počutim sproščeno in domače, kar pa seveda ne pomeni, da ne hodim rada vsak vikend domov v Kamnico.

V Čebelici veliko ustvarjamo, okrašujemo in spreminjamo ambient letnemu času primerno. Od kar sem tu, sem z ostalimi stanovalci in spremstvom bila že na kar nekaj kratkih izletih in tako obiskala

Ljubljano, Celje in Slovensko Bistrico, kjer smo se odpravili na kratek sprehod in spili kakšno kavo. Prav tako sem se pridružila ostalim varovancem na terapiji s kobiljo Polji, kar pa ni bil moj prvi stik s to štirinožno živaljo. Konja sem že imela priložnost jezdit na taborih, ki sem se jih udeleževala preko zveze Sonček. Ker obožujem glasbo in rada hodim na koncerte, mi je zelo veliko pomenilo, ko so nas zaposleni v večernih urah peljali v Vojnik na koncert Prifarskih muzikantov, v Slovenske Konjice na večer z Banovski in v Celje na Klic dobrote. Razne koncerte obiskujem tudi v svojem prostem času, čez vikende, na katere se odpravim s svojo družino.

Ker jesen ni jesen, če nisi bil na kostanjevem pikniku, smo si ga s sodelovanjem z Murenčki naredili kar sami na naši lokaciji. V okviru dnevnega centra smo si načrtali tudi dva pohoda, in sicer pohod na Kalvarijo in na Zlati grič, kar smo seveda izpolnili. Spoznala sem tudi lokalne konjiške gasilce, ki so nam pokazali oziroma z nami izvedli evakuacijsko vajo in nas naučili, kako ravnati v primeru požara. V tednu pred nočjo čarovnic smo se pripravljali na festival dobrih čarovnic, na katerem smo sodelovali in zavzeli svoj prostor na trgu v Slovenskih Konjicah. V predpripravah smo v dnevnem centru izdelovali čarovniške maske, izrezovali buče in izbirali okraske za našo stojnico. Zaposleni so nas novembra naučili izdelovanja adventnih venčkov – enega sem naredila tudi sama in zdaj krasi vrata moje sobe. Enkrat mesečno nas obišče kaplan Robi, ki nas popelje skozi kratek verouk in z nami ob igranju kitare zapoje kakšno pesem. Njegovega obiska smo zelo veseli, saj nas tudi ob pripovedovanju šal dobro nasmeje. Nenazadnje pa so nas 6. decembra obiskali tudi Miklavž in trije parklji, ki so nas malo prestrašili pa tudi razveselili, saj niso prišli praznih rok.

V Čebelici se nam ves čas nekaj dogaja in sem zelo vesela, da je temu tako. Polna pa sem tudi pričakovanj, kaj vse bomo še počeli, kam vse bomo še šli in česa se bom še naučila v VDC Čebelice.

murska sobota

ŽUPNIJSKE SKUPINE
ZA STAREJŠE LJUDI

Jasmina Kolbl

*Naučimo se solidarno čutiti drug z drugim
in dobro sodelovati,
da bomo obvladali sedanje demografske naloge!*

(Jože Ramovš)

22

Večina starejših ljudi si povsem upravičeno želi do konca živeti v svojem domačem okolju, ki ga star človek najbolje pozna in v katerem lahko najdlje samostojno opravlja vsakdanja opravila. Žal včasih nekaterim prehitro opešajo moči, ostanejo onemogli in odvisni od drugih. V takih primerih člani župnijskih Karitas poskrbimo, da jim poleg domačih nudimo pomoč.

Poleg tega poslanstva o skrbi za bolne in ostarele so se na Škofijski karitas Murska Sobota tudi odločili, da naredijo nekaj lepega za kakovostno starost danes in jutri, zase, za svoje najbližje in za svojo skupnost. Tako od leta 2016 v sodelovanju z Inštitutom Antona Trstenjaka pod vodstvom prof. dr. Jožeta Ramovša izvajajo tečaj usposabljanja voditeljev za Župnijske skupine za starejše ljudi (v nadaljevanju Skupine). Z izvajanjem Skupin se pomaga ljudem k čim bolj zdravemu staranju, tj. telesno, duševno in duhovno zdravemu ter zdravemu sožitju.

Do sedaj je usposobljenih 26 voditeljev za izvajanje Skupin, tako da v naši Škofiji deluje 13 le-teh. Z letošnjim letom se nadaljujejo usposabljanja tretje generacije prostovoljcev za vodenje Skupin, ki jih ob podpori dr. Jožeta Ramovša vodi predsednik ŠKMS in župnik v Pečarovcih, g. Jožef Hozjan. Pri letošnjem 4. dnevu usposabljanja so se nam na pridružile tudi voditeljice, ki že dve leti vodijo Skupino, in nas z zglednim vodenjem ter poročanjem o delovanju njihovih srečanj s starejšimi spodbudile k aktivnostim za ustanovitev lastnih skupin. Z letom 2019 tako načrtujemo delovanje 16 Skupin.

Člani Skupin se praviloma srečujejo enkrat, ponekod dvakrat tedensko oz. po dogovoru. Srečanje običajno traja uro in pol, sledi še sveta maša. Voditelji Skupine vodijo po vnaprej pripravljenih gradivih prof. dr. Jožeta Ramovša (Življenje ob rožnem vencu). Skupine, ki delujejo najdlje, so že izčrpale vse pripravljeno gradivo. Sedaj pripravlja gradiva za srečanja g. Jožef Hozjan, in sicer po evangelijih. Ena izmed voditeljic Skupin je zapisala: »Župnijska skupina za starejše ljudi je dobra priložnost, da župnijsko karitativno delo razširimo z materialne pomoči na področje preprečevanja

težav in stisk pri staranju, osamljenosti in sožitju med generacijami – to je na duhovna dela usmiljena.»

ŠKMS vsako leto organizira več intervizijskih srečanj voditeljev Skupin kot tudi srečanja vseh članov Skupin. Novembra 2018 je bilo eno takih v župniji Grad na Goričkem. Po sveti maši, ki sta jo darovala predsednik ŠKMS g. Jožef Hozjan in tamkajšnji župnik g. Marko Magdič, je sledilo skupno druženje, na katerem so voditelji Skupin predstavili svoje delo in prenesli izkušnje s srečanj in pozitivne misli članov skupin med vse tamkaj prisotne.

Z izvajanjem Skupin starejšim ljudem pomagamo, da poleg vseh skrbi, ki jih prinese tretje življenjsko obdobje, preživijo prijeten čas ob skupnem druženju, izmenjavi življenjskih izkušenj in z Božjo milostjo.

MLADOST
IZ KORENIN MODROSTI

Jožef Kociper

26. Škofijski klic dobrote Škofije Murska Sobota v organizaciji Župnijske karitas Sveti Jurij v Prekmurju v Občini Rogašovci

Že od leta 1991, ko so se v Slovenijo zatekli prvi begunci, se je vse več župnij v Pomurju odzivalo na potrebe ljudi v stiski z ustanavljanjem župnijskih Karitas. Tako smo v letu 2006, ki je leto ustanovitve Škofije Murska Sobota, imeli ustanovljenih že polovico župnijskih Karitas v naši novi škofiji. Od samega začetka ustanavljanja posameznih župnijskih Karitas v Pomurju so se le-te uspešno povezovale za organizacijo različnih skupnih projektov. Že v letu 1993 so na pobudo voditeljice Župnijske karitas Beltinci Milke Kavavš organizirali prvi tako imenovani Karitativno-dobrodelni koncert v Župnijski karitas Odranci. Zbralo se nas je 950 ljudi dobre volje v podporo nadaljnjega razvoja Karitas v Pomurju. V naslednjih letih so Pomurski klic dobrote gostile Župnijske karitas Beltinci, Bogojina,

Turnišče, Črenšovci, Murska Sobota ... Z ustanovitvi-
jo Škofijske karitas Murska Sobota pa se je Pomur-
ski klic dobrote preimenoval v Škofijski klic dobrote.
Škofijski klic dobrote vsako leto organizira druga žup-
nijska Karitas v drugi dekaniji. Program prispevajo po-
samezne župnijske Karitas v dekaniji gostiteljici s po-
enim gostovanjem iz drugih dveh dekanij.

Zaradi velikih potreb v Župnijski karitas Sveti Jurij
v Prekmurju, kjer je prišlo do samoporušitve župniš-
ča in s tem tudi prostorov za Župnijsko karitas, smo
tokrat dali prednost njim in 2. 12. 2016. Škofijski Klic
dobrote imeli v župniji Sveti Jurij v Prekmurju.

Ljudje so začutili potrebo po solidarnosti z Župnij-
sko karitas Sveti Jurij v Prekmurju in so se temu nad-
vse prisrčnemu Škofijskemu klicu dobrote odzvali v
velikem številu. Po oceni naj bi jih bilo preko petsto.

Tokratni program so v glavnem sestavljali mladi iz
Kuzme, Svetega Jurija v Prekmurju, Murske Sobote,
Lendave, Bakovcev, Markovcev, Gornjih Petrovcev,
Pečarovcev, Grada ... Posebej pa smo bili navdušeni
nad družino Koren iz župnije Kapela, ki je predstavljala
Dekanijo Ljutomer.

Vsakoletnega Škofijskega Klica dobrote se udeleži
tudi g. škof msgr. dr. Peter Štumpf s svojim nagovo-
rom. Tokrat nas je nagovoril s primerom mlade sred-
nješolke na zdravstveni šoli, ki je s svojim krščanskim
zgledom nagovorila tudi starejše medicinske sestre
na šolski praksi, ko je s prijaznostjo pospremila sta-
rejšo gospo v njenih zadnjih trenutkih zemeljskega
življenja.

Na 26. Škofijskem Klicu dobrote je bilo prisotnih
nadvse veliko mladih družin in njihovih otrok in mlado-
stnikov. Od vseh nastopajočih, ki jih je bilo preko 120,
je bilo mladih in otrok vsaj dve tretjini.

Prireditvev je odražala osrednjo misel, da je lahko
mladost uspešna s podporo njihovih korenin v mo-
drosti.

DOM

Zbrala: Nina Stenko Primožič

*Udeležence seminarjev Karitas 2018 smo povpra-
šali, kaj njim pomeni DOM in kakšen bi bil njihov na-
svet, spodbudna beseda ali skrb ob dejstvu, da na
svetu živi 70 milijonov ljudi brez varnega prostora, ki
mu lahko rečejo DOM. #whatishome*

Moj dom je kraj, ki ga svobodno zapuščam in se v
njegovo varnost vsak trenutek zatekam. Dom je kraj,
kjer s svojimi domačimi delim veselje in žalost, uspeh
in poraz, želje in pričakovanja. Vedno me popolnoma
osrečuje in pomirja. V njegovi tihoti se s svojimi že-
ljami v času preizkušenj obračam k Bogu in se mu
zahvaljujem. (Stična)

Kraj pričkanja in pobotanja, sodelovanja za skupno
dobro vseh, odpuščanja, ljubezni, smeha, zabave,
zdrave hrane, molitve, varno zavetje, čeprav včasih
poplavljen, pa smo ga vedno očistili s skupnimi mo-
čmi... (Celje)

Zemeljski dom mi je kraj spoštljive varnosti, spre-
jetosti, prijetnega bivanja. V njem se pripravljam na
nebeški dom. (Mirenski grad)

Dom je tam, kjer so moji najbližji. Dom je tam, kjer
smo skupaj, ko delamo palačinke. Kjer se skupaj igra-
mo. Prostor, kjer se zares dobro odpočijem. (Veržej)

Išči svoj dom. Dom je tam, kjer se dobro počutiš –
ni nujno tam, kjer si se rodil. Povsod po svetu so dobri
ljudje. (Stična)

Brez doma smo kot bi imeli "razmajane" korenine.
Nimamo notranje opore, ki daje moč, da lahko pre-
magujemo življenjske preizkušnje. Poiščimo način in
poti, da ljudem brez doma nudimo občutek sprejeto-
sti, utrdimo jim korenine ob nas, da bodo lahko živeli
dostojno življenje. (Celje)

Molim in prosim za tiste, ki nimajo strehe nad gla-
vo, za lačne in žejne, za izkoriščane, za tiste, ki ne
poznajo topline doma. (Mirenski grad)

Sočustvujem z ljudmi, ki so v stiski in vem, da
lahko kot posameznik prispevam, da se stvari v sve-
tu začnejo spreminjati, v okviru možnosti, pa čeprav
morda samo po kapljicah, ali vsak korak šteje. (Veržej)

Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve RS.
Mnenja, izražena v članku, predstavljajo mnenja Slovenske karitas in ne predstavljajo uradnega
stališča EU in Vlade Republike Slovenije.

»Hvala, ker nam pomagate« so bile besede 55-letne babice Umi iz vasi Jono Ono, ki je v uničujočem potresu rešila življenje svojima unukoma in ob tem izgubila svoj dom ter vse kar ima.«

Slovenska karitas je Caritas Indoneziji nakazala 22.000 EUR za pomoč preživelim po septembrskem uničujočem potresu in cunamiju na indonezijskem otoku Sulavezi. Nakazana sredstva so namenjena za pomoč 4.300 prizadetem družinam.

»Sprejetost, odprtost ljudi in vključevanje v družbo je ključno za ljudi, ki pridejo iz druge države, da lahko zaživijo v novi. Integracija mora biti obojestranska. Nekdo, ki pride, se mora integrirati, sprejeti novo družbo, nova pravila, nov jezik, tudi od nas pa je odvisno, da nas ta oseba dobro sprejme. Najtežje je zapustiti dom, če si ga prisiljen zapustiti zaradi vojne.« je na že 3. okrogli mizi v okviru projekta MIND, Kaj je dom?, 11. 12. 2018, v Novem mestu povedal Vael Hanuna.

ŽK Route

Klic dobrote 2018

Konec leta 2018 so zaznamovali številni koncerti Karitas.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

ŽK Cerklje ob Krki